

Дело C-740/22

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

2 декември 2022 г.

Запитваща юрисдикция:

Itä-Suomen hovioikeus (Финландия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

30 ноември 2022 г.

Жалбоподател:

Endemol Shine Finland Oy

[...]

Преюдициално запитване от 30 ноември 2022 г.

[...]

ЖАЛБОПОДАТЕЛ: Endemol Shine Finland Oy (наричано по-нататък: „дружеството“)

ПРЕДМЕТ: Искане за справка

Определение на Itä-Suomen hovioikeus (Източнофинландски апелативен съд, Финландия)

Предмет на делото

- 1 Делото се отнася до тълкуването на член 2, параграф 1 и член 4, точка 2 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните, наричан по-нататък „ОРЗД“). По-конкретно става дума за това дали устното съобщаване на лични данни представлява обработване на лични данни по смисъла на член 4, точка 2 от ОРЗД. Наред с това следва да се определи дали публичният достъп до официални документи може да се

съгласува с правото на защита на личните данни в съответствие с ОРЗД по реда на член 86 от ОРЗД, като се предвиди възможност неограничено да се получава информация от персоналния регистър към съда за присъдите и нарушенията на физическите лица, когато е поискано информацията да се съобщи на заявителя устно.

Фактическа обстановка

- 2 Дружеството подава заявление до Etelä-Savon käräjäoikeus (Първоинстанционен съд Южна Савония, Финландия) за устна справка относно евентуалните висящи или приключили наказателни дела срещу определено физическо лице. Според този съд данните са поискани с цел да се направи проверка за съдимост по отношение на участник във възлагателна процедура.

Обработване на заявлението от първоинстанционния съд

- 3 Според първоинстанционния съд изложената от дружеството причина за обработването на данните не е сред основанията за обработване на данни за присъди и нарушения по глава 2, член 7 от Tietosuojalaki (Закон за защита на данните). Затова той приема, че поисканите данни не може да се разкрият пред дружеството, независимо че става дума за публични актове или публична информация по смисъла на laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa (Закон за публичността на производствата пред общите съдилища). Според него и търсенето в информационните системи на съда би представлявало обработване на лични данни, така че дори и устното разкриване на поисканата информация е недопустимо. Договорната клауза като такава също не е достатъчно основание за обработване на данни за присъди или нарушения. По тези съображения първоинстанционният съд отхвърля подаденото от дружеството искане за справка.
- 4 Дружеството подава жалба против отказа на първоинстанционния съд пред Itä-Suomen hovioikeus (Източнофинландски апелативен съд). В жалбата си то в частност поддържа, че изпълнението на искането за справка чрез устно предоставяне на поисканата информация за евентуалните висящи или приключили наказателни дела не представлява обработване на лични данни по смисъла на член 4, точка 2 от ОРЗД. Апелативният съд допуска обжалването и пристъпва към разглеждане на жалбата.

Приложимата правна уредба

Правото на Съюза

- 5 Съгласно член 2, параграф 1 от ОРЗД този регламент се прилага за обработването на лични данни изцяло или частично с автоматични средства,

както и за обработването с други средства на лични данни, които са част от регистър с лични данни или които са предназначени да съставляват част от регистър с лични данни. Член 4, точка 2 от същия регламент определя понятието „обработване“ като всяка операция или съвкупност от операции, извършвана с лични данни или набор от лични данни чрез автоматични или други средства като събиране, записване, организиране, структуриране, съхранение, адаптиране или промяна, извличане, консултиране, употреба, разкриване чрез предаване, разпространяване или друг начин, по който данните стават достъпни, подреждане или комбинирани, ограничаване, изтриване или унищожаване.

- 6 Съгласно член 86 лични данни в официални документи, държани от публичен орган или публична или частна структура за изпълнение на задача от обществен интерес, могат да бъдат разкривани от този орган или структура в съответствие с правото на Съюза или правото на държавата членка, на което се подчинява публичният орган или структура, за да се съгласува публичният достъп до официални документи с правото на защита на личните данни в съответствие с този регламент.

Националната правна уредба

Разпоредбите за защита на личните данни

- 7 Във връзка с влизането в сила на ОРЗД във Финландия е приет нов Закон за защита на данните. Съгласно член 1 този закон изяснява и допълва ОРЗД и прилагането му в страната. Съгласно член 2 законът се прилага съобразно материалния обхват, определен в член 2 от ОРЗД.
- 8 Съгласно член 28 по отношение на правото да се получат данни от персонален регистър към публичен орган и всяко друго разкриване на лични данни от такъв регистър се прилагат правилата за публичността в дейността на публичните органи.
- 9 Съгласно член 1, параграф 1 от Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä 2018/1054 (Закон 2018/1054 за обработването на лични данни във връзка с наказателни дела и във връзка с опазването на националната сигурност) от 5 декември 2018 г. този закон се прилага при обработването на лични данни от компетентните органи в частност когато въпросът се отнася до наказателно производство пред съд. Съгласно член 1, параграф 4 обаче законът се прилага по отношение на обработването на лични данни по параграф 1 само когато то се извършва изцяло или частично с автоматични средства или обработваните данни са част от регистър или са предназначени да съставляват част от регистър. Съгласно член 2, параграф 2 по отношение на правото да се получат данни от персонален регистър към публичен орган и всяко друго разкриване на лични данни от такъв регистър се прилагат правилата за публичността в дейността на публичните органи.

Правилата за публичността

- 10 Съгласно член 1 от Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa 2007/370 (Закон 2007/370 за публичността на производствата пред общите съдилища) от 30 март 2007 г. съдебните производства и съдебните документи са публични, освен ако не е предвидено друго в този или в друг закон. Съгласно член 4 данните за съда, до който е отнесено делото, за точния вид на производството, за хода на производството и за времето и мястото на съдебното заседание, както и данните, необходими за определяне на самоличността на страните, са публични. Съгласно член 7, параграф 2 всеки има право да получи информация от публичните процесуални документи. Съгласно член 13, параграф 1 по отношение на начините за предоставяне на информация от процесуалните документи се прилагат правилата на член 16 от Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 1999/621 (Закон 1999/621 за публичността в дейността на публичните органи) от 21 май 1999 г.
- 11 Съгласно член 13, параграф 1 от Закона за публичността в дейността на публичните органи заявлението за предоставяне на информация за съдържанието на даден документ трябва да е достатъчно точно, за да може органът да разбере до кой документ се отнася. Съответният орган подпомага заявителя посредством входящата книга и другите описи за целите на индивидуализирането на документа, от който заявителят иска да получи информация. Заявителят не е длъжен да разкрива самоличността си, нито да мотивира заявлението си, освен ако това е необходимо за упражняването на предоставено на органа право на преценка или за изясняването на въпроса дали заявителят има право на информация за съдържанието на документа. Съгласно член 13, параграф 2, ако не е предвидено друго, в заявлението за информация от поверителен документ, от персонален регистър към публичен орган или от друг документ, информацията от който се предоставя само при определени условия, заявителят е длъжен да посочи целта, за която ще използва информацията, да изложи другите обстоятелства, необходими за изясняване на предпоставките за предоставяне на информацията, и при необходимост да декларира как ще осигури защитата на информацията.
- 12 Съгласно член 16, параграф 1 от Закона за публичността в дейността на публичните органи информацията за съдържанието на документи се дава устно или чрез предоставяне на документа за справка, копиране или прослушване в помещенията на органа или съответно чрез предоставяне на копие или разпечатка от него. Информацията за публичното съдържание на документа се предоставя по поискания начин, освен ако това не създава прекомерна тежест за органа поради големия брой на документите, поради трудностите за копирането им или поради друга сходна причина.
- 13 Съгласно член 16, параграф 3 от Закона за публичността в дейността на публичните органи, доколкото в закона не е предвидено друго, лични данни от персоналните регистри към публичните органи може да се предоставят

под формата на копие или разпечатка или съответно в електронна форма, ако получателят има право да съхранява и използва такива лични данни съгласно правилата за защитата на личните данни.

Релевантност и контекст на преюдициалното запитване

- 14 Novioikeus (апелативен съд) разглежда дело в областта на обработването на лични данни и за да стигне до правилно решение, се нуждае от тълкуване на член 2, параграф 1, член 4, точка 2 и член 86 от ОРЗД.
- 15 Съдът на Съюза е постановвявал, че когато съд предоставя достъп до съдържащи лични данни документи по дела, като достъпът се осъществява чрез предоставяне на копия от тези документи на журналисти, това представлява обработване на лични данни (решение от 24 март 2022 г., X и Z/Autoriteit Persoonsgegevens, C-245/20, ECLI:EU:C:2022:216, т. 37—39).
- 16 Novioikeus (апелативен съд) намира за необходимо да се определи дали член 2, параграф 1 и член 4, точка 2 от ОРЗД следва да се тълкуват в смисъл, че устното предоставяне на информация за евентуалните висящи или приключили наказателни дела срещу дадено физическо лице представлява обработване на лични данни по смисъла на ОРЗД. Съдът на Съюза не се е произнасял по този въпрос.
- 17 Обработването на лични данни от публичните органи се урежда във Финландия със Закона за защита на данните, но същевременно с оглед на публичността на официалните данни, член 28 от Закона за защита на данните и член 2, параграф 2 от Закона за обработването на лични данни във връзка с наказателни дела и във връзка с опазването на националната сигурност не във всички случаи е необходимо да се спазват обичайно свързаните с обработването на лични данни ограничения. За да се съгласува защитата на личните данни с принципа на публичност, член 16 от Закона за публичността в дейността на публичните органи предвижда ограничения за предоставянето на лични данни от персоналните регистри към публичните органи под формата на копие или разпечатка или съответно в електронна форма. Тъй като тази разпоредба не обхваща устното съобщаване на лични данни от персоналните регистри към публичните органи, не е ясно как следва да се съгласуват принципът на защита на личните данни и принципът на публичност и как следва да се отчитат важните аспекти на защитата на личните данни, когато личните данни, намиращи се в персоналния регистър към публичния орган, се съобщават устно.

Преюдициалните въпроси

След като даде възможност на страните да изразят становище по съдържанието на преюдициалното запитване, Novioikeus (апелативен съд) реши да спре делото и да постави на Съда на Европейския съюз следните преюдициални въпроси:

- 1 Устното съобщаване на лични данни представлява ли обработване на лични данни по смисъла на член 2, параграф 1 и член 4, точка 2 от ОРЗД?
- 2 Може ли публичният достъп до официални документи да се съгласува с правото на защита на личните данни по реда на член 86 от ОРЗД, като се предвиди възможност неограничено да се получава информация от персоналния регистър към съда за присъдите и нарушенията на физическите лица, когато е поискано информацията да се съобщи на заявителя устно?
- 3 Има ли значение за отговора на втория въпрос дали заявителят е дружество или физическо лице?

[...]